

— aztán vissza —

„Életünk darabjait magunk mögött hagytuk”: Ha a sziget elsüllyed, én is elsüllyedek vele”

- mondja Delfino Davies (a szigetegyik XXXXXXXXXX), és mosolya egy pillanatra sem halványul el.

Csend van, kivéve a seprű suhintását az általa vezetett kis múzeum padlóján, amely a panamai közössége, a Guna életét dokumentálja.

„Korábban gyerekektől volt minden hangos, mindenhol zenét, a szomszédok veszekedését lehetett hallani - mondja -, de mostanra minden hang elment.”

Az ő közössége, amely az apró, alacsonyan fekvő Gardi Sugdub szigeten él, az első, az óceán martalékának tűnő sziget közül Panamában, amelyet az éghajlatváltozás miatt áthelyeztek. A kormány álláspontja, hogy „közvetlen kockázattal” kell szembenézniük az emelkedő tengerszint miatt, ami a tudósok szerint valószínűleg lakhatatlanná teszi a szigetet 2050-re.

Tavaly júniusban a lakosok többsége elhagyta azt a szűk fa- és bádogházakból álló zsúfolt, rendezett panelházak sorát a szárazföldön, amelyet a panami kormány számukra épített. Az áthelyezést egyesek példaként értékelték mindazon csoportok számára világszerte, akiknek otthona veszélyben van, de még így is megosztotta a közösséget.

„Az apám, a bátyám, a sógornőim és a barátaim elmentek, „Néha azok a gyerekek, akiknek a családja maradt, sírnak, és azon tűnődnek, hová tűntek a barátaik” – mondja a képen látható Delfino.

„Azok az emberek, akik elvesztik hagyományaikat, elvesztik a lelküket. Kultúránk lényege a szigeteken van” – teszi hozzá.

A házak sorra lakat alá kerültek. Körülbelül 1000 ember távozott, talán százan maradtak az új "lakótelepen" - néhányan azért, mert nem volt elég hely az új településen. Mások, például Delfino, nincsenek teljesen meggyőződve arról, hogy az éghajlatváltozás veszélyt jelent, vagy egyszerűen nem akartak távozni eredeti otthonukból. Azt mondja, az óceán közelében szeretne maradni, ahol horgászni is tud.

Ráadásul még nincs egészségügyi ellátás. Egy másik lakos, Yanisela Vallarino azt mondja, egyik este kislánya rosszul lett, és késő este kellett megszerveznie a visszaszállítást a szigetre, hogy orvoshoz forduljon. A panamai hatóságok elmondták nekünk, hogy egy isberyalai kórház építése egy évtizeddel ezelőtt elakadt a finanszírozás hiánya miatt. Azt mondták azonban, remélik, hogy idén újraélesztik a tervet, és felméri, hogyan lehet helyet teremteni a megmaradt lakosok számára, hogy elköltözhessenek a szigetről.

A túlszűfolttság problémássá vált Gardi Sugdubban, ahol az otthonokat közvetlenül a víz felé és a víz fölé építik

Yanisela örül, hogy most már esti órákra járhat az új iskolában, de továbbra is gyakran visszatér a szigetre.

„Még nem vagyok hozzászokva. És hiányzik a házam” – mondja.

A közösségeket szerte a világon „inspirálja” az a mód, ahogy Gardi Sugdub lakói szembesültek helyzetükkel – mondja Erica Bower, a Human Rights Watch éghajlatváltozással foglalkozó kutatója.

*„Tanulnunk kell ezekből a korai esetekből, hogy megértsük, hogyan is néz ki a [REDACTED]”
– mondja.*

Yanisela is még mindig gyakran látogatja a szigetet, és azt mondja, hiányzik neki a régi háza

A délután beköszöntével az iskolai tevékenységek átadják a helyüket a foci, a kosárlabda és a röplabda kiáltozásának és dulakodásának.

*„Talán jobban szeretem ezt a helyet, mint a szigetet, mert több helyünk van játszani”
– mondja a nyolcéves Jerson, mielőtt futballozni kezd.*

Magdalena az unokájával ül, és varrni tanítja. „Nehéz neki, de tudom, hogy tanulni fog. Egyedülálló útjainkat nem lehet elveszíteni” – mondja Magdalena. Arra a kérdésre, hogy mi hiányzik neki a szigetről, így válaszol: „Bárcsak ott lehetném!”

A hullámozó tengerek mindannyiunk számára közelednek – figyelmeztet az ENSZ.

Forrás: newsroompanama.com